

СПРАВАЙ ПАВІННЫ ЗАЙМАЦЦА НЕ ДЫЛЕТАНТЫ...

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар. «МС».)

У пункце 4 гэтай Пастановы ідзе размова пра тое, што сельскія ўлады павінны ўскладаць на старастаў населеных пунктаў абавязкі па кантролі за своєчасовым уключэннем і адключэннем вонкавага асвятлення, фактычна выкананым аб'ёмам работ па замене лямпаў вонкавага асвятлення, а таксама абавязкаў іх займацца «своечасовым і дакладным зніманнем паказанняў разліковых прыбораў уліку спажытай электраэнергіі». Ад старастаў таксама патрабуецца, каб яны прайшлі падрыхтоўку ў арганізацыі энэргазабеспячэння і атрымалі групу па электрабяспецы.

— Гэтыя інструкцыі быццам нейкі жарг, — не хавае свайго скептычнага стаўлення **старшыня Бабруйскага раённага Савета дэпутатаў Аляксандр ЕМЯЛЬЯНАЎ**. — Атрымліваецца, электралініі, апоры і сваяцільнікі — гэта маёмасць энергетыкаў, за лямпачкі і электраэнергію плацім мы, а ўлік, кантроль і зніманне паказанняў павінны весці старасты. Але гэта ж не спецыялісты, да таго ж часцей за ўсё людзі сталага ўзросту, якіх часта і зрок падводзіць, і сілы не тыя, што ў маладога. А ёсць вёскі, дзе са старастамі наогул праблема. Вунь у нас у васьмі населеных пунктах ніводнага жыхара не зарэгістравана — усе дачнікі. Яшчэ ў 20 жыве ад аднаго да чатырох чалавек. І не факт, што яны там пастаянна знаходзяцца. На зіму іх звычайна дзеці забіраюць. Я звяртаў на гэту супярэчнасць увагу міністэрства. Але там не палічылі патрэбным нешта перагледзець.

“ Усё перавярнулася з ног на галаву. Назіральных камісіі як суб'ект прафілактыкі — гэта добра, але не трэба гэтым злоўжываць.

Старшыня Глушанскага сельскага Савета дэпутатаў Бабруйскага раёна Марыя СУШЧАНКА таксама лічыць, што нельга ўскладаць такую адказнасць на неспецыялістаў.

— На сённяшні дзень энергетыкі вызвалены ад падаткаў на зямлю, нерухомасць, але гэта адзіная арганізацыя, якая ігнаруе рэкамендацыі аргану мясцовай улады па паліцэскай жыццязнасці насельніцтва, — кажа яна. — Многія ўчасткі вёсак дрэнна асветлены, ёсць вуліцы, дзе наогул няма ніводнага ліхтара. Незразумела, чым энергетыкі кіраваліся, калі асвятлялі вуліцы. І навошта нам плаціць за ўстаноўку новых апор асвятлення, дзе яны іх проста своечасова не паставілі? Не разумю, чаму сельвыканкамы павінны кампенсаваць выдаткі на лямпачкі, якія купляюць і ўтылізуюць выключна энергетыкі. Мы нават не ведаем, спраўняна нам прапануюць лямпачкі або не. Часта бывае так, што яны цераз пару дзён перагараюць... Лічу, што сельвыканкамы павінны плаціць толькі за спажытую электраэнергію і болей ні за што. А за якасць хай адказваюць спецыялісты.

— У нас сістэма гадамі адладжаная, мы добра ўзаемадзейнічаем з энергетыкамі, але ёсць пытанні, — адзначае **старшыня Язёрскага сельскага Савета дэпутатаў Чэрыкаўскага раёна Зоя РЫЖКОВА**. — Узязць, напрыклад, вулічнае асвятленне. Старасты ў нас добрасумленныя, дапамагаюць і нам, і энергетыкам. Дзесьці лямпачка перагарэла або нешта зламалася, — адразу ж сігналізуюць. Мы гэтыя заяўкі афармяем і перадаём у раённыя электрычныя сеткі. Але са зніманнем паказанняў яўны перабор. Гэта ж трэба ісці да камплектнай трансфарматарнай падстанцыі (ктп), адкрываць яе спецыяльным ключом і глядзець. А калі нешта здарыцца з чалавекам, хто будзе адказваць? Мы знайшлі такое выйсце — паставілі рэле часу, якое трэ-

Падчас пасяджэння Савета грамадскага пункта аховы правапарадку.

ба двойчы ў месяц пераводзіць. Гэта мае права рабіць толькі спецыяліст з раённых электрычных сетак. Я бяру яго і вязу па ўсіх населеных пунктах сельсавета, дзе ёсць ктп і тп (трансфарматарная падстанцыя). Па сутнасці, два дні ў месяц працую проста кіроўцам замест таго, каб займацца непасрэдна насельніцтвам.

Пастанаўленне звязвае рукі самім жа энергетыкам. Калі трэба памяняць лямпачку або зрабіць нейкі рамонт, яны — пакуль не адпрацуюць па адным сельсавеце, пакуль усе паперы не аформіцца, разлік не выстаўца — у дзургі сельсавет нават не заязджаюць. А калі б яны самі сачылі за сваім абсталяваннем, то маглі б заязджаць па дарозе ў вёскі, незалежна ад іх прыналежнасці таму ці іншаму сельсавету. Меней паліва спатрэбілася б і менш стала б папяровай работы. І нам не трэба было б ім плаціць за паслугі, а значыць болей грошай заставалася б у бюджэце. А паведамляць пра перагарэлыя лямпачкі і паломкі мы будзем у любым выпадку.

НЕ ХАПАЕ ПСІХІЯТРА?

Ёсць перакосы і ў рабоце саветаў грамадскіх пунктаў аховы правапарадку (ГПАП), якія займаюцца асацыяльнымі грамадзянамі. Міліцыянеры, сацработнікі, дэпутаты, настаўнікі і іншыя грамадскія актывісты збіраюцца разам і пачынаюць перавыхоўваць чалавека, якому глыбока абьякава грамадскае меркаванне.

— Саветы ГПАП — гэта добра, але нельга прафілактыку ўскладаць толькі на іх, — кажа Аляксандр Емяльянаў. — Ёсць РАУС, участковыя, пракуратура. Але асноўны ўхлі чамусьці робіцца на саветы ГПАП. Мне здаецца, што органы ўнутраных спраў пры аптымізацыі гэты бок крыху сказілі. Пераклалі адказнасць на плечы старшыні сельвыканкама і грамадскасці. З саветаў ГПАП запытваюць справядачы пракуратура, міліцыя, іншыя кіруючыя органы. Але ж мы не спецыялісты.

— З тымі людзьмі, якія не зусім спіліся, яшчэ можна і патрэбна працаваць, — пагаджаецца Зоя Рыжкова. — Але, калі ў чалавека адбыліся змены ў псіхіцы, гэта бессэнсоўна. Тут эфектыўнасць грамадскасці роўная нулю. Або ўзяць людзей неаднаразова судзімых. Ім наогул мора па калена. Грамадскасць для іх не закон. Да таго ж яны бываюць вельмі агрэсіўныя, і невядома, чаго ад іх чакаць. З імі павінны працаваць выключна спецыялісты.

— Мы працуем з той катэгорыяй, дзе адназначна патрабуецца дапамога псіхіятра або псіхолога, — салідарная з калегамі Марыя Сушчанка. — Трэба наогул вызначыцца нарэшце — гэта хвароба або распушта. Калі хвароба, навошта мы, не спецыялісты, гэтым займаемся? Якое выйсце? Магчыма, гэта і не гуманна, але я прапаную жанчын, якія ўжо маюць дзяцей, але па-ранейшаму вядуць асацыяльны лад жыцця, стэрылізаваць, пазбаўляць магчымасці нараджаць

дзяцей. Дзевяць месяцаў атручваць будучае дзіця алкаголем і наркатыкамі, заражаць венерычнымі захворваннямі — гэта хіба не злчынства? Нам патрэбны рэабілітацыйныя праграмы для такой катэгорыі людзей. Не грамадскімі ганьбаваннямі іх выходзіць, а з дапамогай медыцыны.

СТРАХОЎКА ДЛЯ ПЕЧКІ

Барацьба з пажарамі таксама не апошня справа для сельсаветаў. Назіральных камісіі робяць паўсюды ад абход домаўладанняў, незалежна ад таго, асацыяльная там жыве сям'я або не.

— Раней за населенымі пунктамі былі замацаваныя інспектары МНС, — кажа Аляксандр Емяльянаў, — абыходзілі тэрыторыю, глядзелі ўсё. Але яны, як і міліцыя, пры аптымізацыі частку абавязкаў пераклалі на назіральных камісіі — на грамадскасць іншымі словамі. Цяпер яшчэ і справаздачы з нас патрабуюць. Усё перавярнулася з ног на галаву. Назіральных камісіі як суб'ект прафілактыкі — гэта добра, але не трэба гэтым злоўжываць.

“ Не разумю, чаму сельвыканкамы павінны кампенсаваць выдаткі на лямпачкі, якія купляюць і ўтылізуюць выключна энергетыкі. Мы нават не ведаем, спраўняна нам прапануюць лямпачкі або не.

— Калі ёсць людзі спецыяльна адукаваныя, навошта прымушаць займацца гэтым дылетантаў, — не разумее Марыя Сушчанка. — І наогул, ці трэба да ўсіх хадзіць? Можна лепш увесці грамадзянскую адказнасць? Правяраць толькі там, дзе жыве вялікая колькасць народу. А калі гэта прыватны дом, то хай чалавек пакалоціцца пра сваю бяспеку сам. Магчыма, трэба ўвесці нейкую грамадзянскую адказнасць па прынцыпе, як пры страхоўцы дома. За пэўную суму спецыялісты прыйшлі і правярылі. А да тых, хто будзе ігнараваць, прымяняць якую-небудзь форму ўздзеяння. Гэта спрацуе куды болей эфектыўна, чым назіральная камісія.

— Калі ўводзіць грамадзянскую адказнасць людзей за супрацьпажарную бяспеку, гэта абавязкова трэба прапісаць у законе, — лічыць Зоя Рыжкова. — Напрыклад, пажарныя апавяшчальнікі мы ўгаворваем ставіць, ды няма такога закона, які б абавязваў насельніцтва гэта рабіць. Але калі чалавек устанавіў апавяшчальнік, а батарэйку не памяняў, ратавальнікі могуць яго аштрафаваць. Людзі, якія з гэтым сутыкнуліся, наогул адмаўляюцца ад прыбораў. Навошта ім гэты галаўны боль? А быў бы закон — і парадку стала б болей. А то працуем пакуль толькі на перакананне.

Нэлі ЗІГУЛЯ. zigulya@zviazda.by

ШТО Ё ВАС НОВАГА?

Зноў дарогі

Сёлета вырашылі заасфальтаваць участак дарогі да вёскі Навое Стрыгінскага сельсавета. Пра гэта расказаў **Вадзім ПРАТАСЕВІЧ, старшыня камісіі па экалогіі, аграрных пытаннях і добраўпарадкаванні Бярозаўскага раённага Савета дэпутатаў**. Работы пакуль не пачаліся, але такое рашэнне афіцыйна прынята. Пытанні па гатунасці дарог да зімы часам узнікаюць у раёне, але, па словах дэпутата, дарожныя службы хутка рэагуюць, таму праблемы не назапашваюцца. Вядома, гравійкі даволі хутка разбіваюцца, асабліва калі восенню дажджліва. Але іх своечасова раўняюць.

Няхай будзе святло

— Мы ў асноўным, займаемся пытаннямі жыллёва-камунальнай гаспадаркі — гэта асвятленне, рамонт кантэйнераў, дарог, — тлумачыць **Святлана ГАНЧАРОВА, старшыня камісіі па пытаннях сацыяльнай сферы, сацыяльнай абароны грамадзян і справах моладзі Расонскага раённага Савета дэпутатаў**. — Зваротаў у апошні час не было. Кантэйнер для вывазу смецця па нашым запісе адрамантаваны, як і частка дарогі.

Для далейшага рамонту дарогі, мабыць, не хапіла рэсурсаў. «Былі б грошы, прасцей было б усё». «Пытанні, якія звязаны з грашыма, вельмі цяжка нават на нашым узроўні вырашыць, — расказвае дэпутат. — Абавязкова трэба разбірацца з дарогамі, таму што ў нас у цэнтры іх стан яшчэ больш-менш. Але ўсе завулкі, маленькія вулачкі, якія адыходзяць ад цэнтральнай вуліцы, пабітыя і брудныя. Рана ці позна ўсё роўна прыйдзе да таго, што давядзецца брацца за перыферычныя вуліцы».

Здымак носіць ілюстраваны характар.

Асвятленне таксама вымушае жадаць лепшага. Гэта пытанне ўздзімалі на пасяджэнні Савета дэпутатаў. Святло гарыць да 5 гадзін раніцы. Тым часам людзі ў 5–6 гадзін раніцы ў цемры ідуць на аўтобус, каб дабрацца да працы. Тое ж самае ўвечары: цяпер цягнее рана, а святла яшчэ няма. Абсурд. Да таго ж яго не хапае на перыферычных вуліцах. Лепш бы святло тушылі з 12 да 4 ночы, а бліжэй да 5 уключалі, лічыць дэпутат.

Каго будзем вучыць?

Валянціна АПАНАСЁНАК, дэпутат Глыбоцкага раённага Савета дэпутатаў, расказала, што ў гэтым годзе ў раёне закрылі пяць школ. Скарацілі навучальныя ўстановы, бо выязджаюць маладыя сем'і і вучыцца ў іх амаль няма каму. Цяпер, напрыклад, тыя, хто вучыцца ў аграгарадку Галубічы, вымушаны ездзіць у суседні населены пункт за чатыры кіламетры. Але гэта — не праблема, упэўнена Валянціна Апанасёнак, бо падвозіць вучняў рэгулярна аўтобус: трыма рэйсамі. Ён забірае дзетак і ў сад — раніцай і ўвечары. Настаўнікі, па словах дэпутата, таксама ўсе працаўладкаваны.

Надзея АНІСОВІЧ. anisovich@zviazda.by